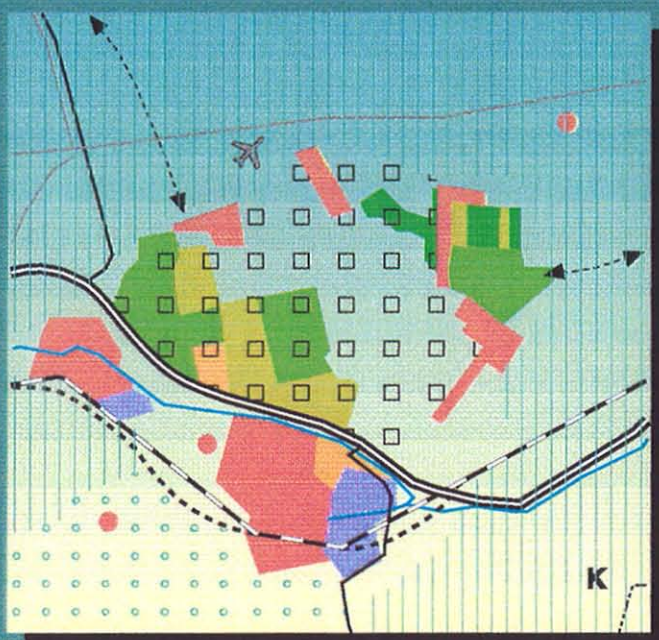

INGEKOMEN 2 MEI 1997

Startnotitie MER

Streekplanuitwerking "Blauwe Stad"

P 877-02
(2e ex)

provincie groningen

Vastgesteld in Gedeputeerde Staten van Groningen d.d. 28 januari 1997

S T A R T N O T I T I E

M E R

streekplanuitwerking
"BLAUWE STAD"

Vastgesteld in Gedeputeerde Staten
van Groningen d.d. 28 januari 1997

INHOUD:

1. INLEIDING:
 - 1.1 Achtergrond
 - 1.2 Streekplanuitwerking/bestemmingsplan in relatie tot milieu-effectrapportage
 - 1.3 Inhoud van de startnotitie
 - 1.4 Functie van de startnotitie
2. HET DOEL VAN DE ACTIVITEIT
 - 2.1 Probleemstelling
 - 2.2 Omschrijving van het doel van de activiteit
3. AARD, OMVANG EN PLAATS VAN DE ACTIVITEIT
 - 3.1 Aard en omvang van de activiteit
 - 3.2 Plaats van de activiteit
4. BELEID WAARMEE REKENING WORDT GEHOUDEN
 - 4.1 Rijksbeleid
 - 4.2 Provinciaal beleid
5. MILIEU-EFFECTEN
 - 5.1 Alternatieven
6. VERVOLGPROCEDURE EN SAMENHANG MET DE STREEKPLANUITWERKING

BIJLAGEN:

- Kaart van basisgebied streekplanuitwerking
- Schema van te volgen streekplan-/MER-procedure

1. INLEIDING

1.1 Achtergrond

In het op 14 december 1994 door Provinciale Staten vastgestelde streekplan is het ruimtelijk beleid met betrekking tot het landelijk gebied van Oost-Groningen gericht op het mogelijk maken van de noodzakelijke landbouwvernieuwing. In dit verband vallen belangrijke delen van dit gebied onder de aanduiding "Landbouw richtinggevend". Aanvullend op de landbouwon ontwikkeling is ook grootschalige functieverandering in het landelijk gebied mogelijk gemaakt. Om de positieve effecten van functieverandering op de ontwikkeling van recreatie en toerisme en op de kwaliteit van de woon- en bedrijfsvestigingsklimaat zo groot mogelijk te laten zijn, wordt deze functieverandering in geconcentreerde vorm voorgestaan.

De streekplanuitwerking "Blauwe Stad" aangekondigd in het streekplan 1994 sluit bij dit geformuleerde beleid aan en komt in samenwerking met de in het najaar van 1994 door betrokken gemeenteraden en Provinciale Staten van Groningen in het leven geroepen ontwikkelingsmaatschappij t.w. de Stichting "Blauwe Stad" en de gemeenten Reiderland, Scheemda en Winschoten tot stand. Het ligt in de bedoeling dat deze gezamenlijk opgestelde streekplanuitwerking tevens zal dienen als basis voor het door de betrokken gemeenten op te stellen (intergemeentelijk) bestemmingsplan.

1.2 Streekplanuitwerking in relatie tot milieu-effectrapportage

In het Besluit m.e.r. 1994 worden de m.e.r.-plichtige activiteiten aangegeven.

Bij de streekplanuitwerking "Blauwe Stad" gaat het om een scala van voorgenomen activiteiten, waarvan de aanleg van een meer met een omvang van ca. 800 ha de enige m.e.r.-plichtige activiteit is. Een groot deel van deze voorgenomen activiteiten is echter niet van elkaar los te zien. Om nu een duidelijker beeld naar buiten te kunnen brengen waarom een bepaalde keuze in de streekplanuitwerking is gemaakt, is besloten een integraal MER op te stellen.

1.3 De inhoud van de startnotitie

In de Regeling startnotitie milieu-effectrapportage is vastgelegd waaraan de inhoud van een startnotitie moet voldoen. Onder meer moet worden aangegeven:

- een aanduiding van het doel van de activiteit;
- een globale aanduiding van de aard en de omvang van de activiteit
- een aanduiding van de plaats van de activiteit;
- een overzicht van eerder genomen besluiten;
- een aanduiding van het besluit, bij de voorbereiding waarvan het MER wordt gemaakt;

- een globale aanduiding van de te verwachten gevolgen voor het milieu.

1.4. Functie van de startnotitie en het MER

De bekendmaking van de startnotitie is het begin van de m.e.r.-procedure en is bedoeld om een ieder te informeren over het voornemen van Gedeputeerde Staten om de in het streekplan 1994 aangekondigde grootschalige functieverandering op en rond het Eiland van Winschoten onder de noemer "Blauwe Stad" in een streekplanuitwerking vast te leggen. Verder geeft de startnotitie informatie over de procedure die ten behoeve van de provinciale besluitvorming t.a.v. deze streekplanuitwerking wordt gevolgd.

Het MER is een hulpmiddel bij de besluitvorming. Het gaat daarbij niet om het verzamelen van zoveel mogelijk informatie, maar om het selecteren van de informatie die voor het nemen van de beslissing essentieel is. Het geeft een beeld van de voorgenomen activiteit(en), van de gevolgen voor het milieu en van eventuele alternatieven.

2. HET DOEL VAN DE ACTIVITEIT

2.1 Probleemstelling

De problematiek van het onder druk komen te staan van de leefbaarheid van het platteland geldt in sterke mate voor het Oldambt. Een wegtrekkende bevolking (vooral jongeren en hoger opgeleiden), een hoge werkloosheid onder jong en oud, verdwijnende winkels, scholen en openbaar vervoersvoorzieningen en sinds de jaren '80 de sterke veranderingen die in de landbouw gaande zijn. Belangrijk is dat er sprake is van een zichzelf versterkend proces, een neerwaartse spiraal. Dit heeft er toe geleid dat binnen en buiten het gebied breed de noodzaak van vernieuwing wordt onderkend en onderschreven.

2.2 Omschrijving van het doel van de activiteit

Om bovenstaande ontwikkelingen, het proces van neergang, tegen te gaan/tot staan te brengen en om te buigen in positieve richting is het ontwikkelingsplan "Voor een leefbaar Oldambt" na uitgebreide discussies in het gebied door gemeenteraden en Provinciale Staten unaniem vastgesteld. Een centraal element van dit ontwikkelingsplan is de keuze voor een drastische grootschalige functieverandering van de omgeving ten noorden van Winschoten. In 10 tot 15 jaar moet het Oldambt hiermee nieuwe kansen, nieuwe impulsen krijgen, zulks ter verbetering van het perspectief van het gebied.

Bos, water, oevers, natuur en infrastructuur vormen de ingrediënten voor het realiseren van nieuwe woon-, werk- en recreatiemilieus en voor het vergroten van de kwaliteit van het bestaande stedelijke gebied. Daarnaast ontwikkelt zich een gebied met een hoge landschappelijke en natuurlijke kwaliteit. De Blauwe Stad combineert daardoor de kwaliteiten van het stedelijk met die van het landelijk gebied. Het gebied wordt hierdoor aantrekkelijk voor zowel de huidige Oldambtsters als voor mensen van buiten dit gebied.

3. AARD, OMVANG EN PLAATS VAN DE ACTIVITEIT

3.1 Aard en omvang

Bij deze streekplanuitwerking gaat het om de navolgende activiteiten:

- **aanleg meer** met een omvang van ca. 800 ha.; waterpeilen NAP - 1.35 m (westelijk deel) respectievelijk NAP + 0.45 m (oostelijke deel)
- **woningbouw** - maximaal 1.800 woningen voor de eerste 10 jaar
- **bedrijfsterrein** - reservering locatie voor "groen bedrijfsterrein" met een goede aansluiting op de A7
- **reservering ruimte voor:**
 - * campings
 - * dagrecreatieve voorzieningen (w.o. strand en surfvoorzieningen)
 - * aanleg van een jachthaven/aanlegfaciliteiten
 - * hotelaccommodatie
- **natuur:** invulling EHS omvat 350 ha (inclusief natuurbos). Invulling natuur in overige delen van het gebied w.o. verbindingzones, natuurlijke oevers
- **bos:** ruimte voor bosaanleg tot een omvang van maximaal 300 ha
- **aanleg ontsluiting:**
 - * op- en afritten (lokaal niveau)
 - * hoofd- en woonwegen
 - * geluidswal langs A7
 - * water: vaarverbindingen via Nieuwe Kanaal (Hondshalstermeer - Damsterdiepcircuit) en via nieuwe ontsluiting naar Winschoterdiep (Oost-Groninger vaarcircuit)
of
Termunterzijldiep - Winschoterdiep - Blauwe Stad

3.2 Plaats

Het plangebied van de streekplanuitwerking is op bijgevoegde kaart aangegeven. De onder paragraaf 3.1 genoemde activiteiten zullen in beginsel binnen het aangegeven plangebied plaatsvinden. De totale ruimtebehoefte is geringer dan de totaal beschikbare oppervlakte, zodat er binnen het plangebied meerdere situeringsmogelijkheden kunnen worden onderzocht. In de streekplanuitwerking zal de meest optimale situering van genoemde activiteiten worden aangegeven. Er zullen wat dat betreft meerdere alternatieven worden onderzocht, waaronder het meest milieuvriendelijke alternatief.

4. BELEID WAARMEE REKENING WORDT GEHOUDEN

4.1 Rijksbeleid

Het rijk heeft, als onderdeel van de **Vierde Nota over de ruimtelijke Ordening Extra (VINEX)**, het initiatief genomen om samen met provincie, gemeenten, maatschappelijke organisaties en bewoners ideeën te ontwikkelen voor en vooral te werken aan verbetering van de leefbaarheid van het Oldambt.

Verder zal rekening worden gehouden met het **"Natuurbeleisplan"** (regeringsbeslissing 1990) waarin de Ecologische Hoofdstructuur wordt gepresenteerd en de PKB **"Struictuurschema Groene Ruimte"** (december 1995). In het "Struictuurschema Groene Ruimte" worden de ruimtelijke consequenties aangegeven van o.a. natuur-, landschaps-, bos- en recreatiebeleid.

4.2 Provinciaal beleid

Het beleid ten aanzien van de uitwerking van de Ecologische Hoofdstructuur is neergelegd in de **provinciale nota "Uitwerking Ecologische Hoofdstructuur Groningen"** die in februari 1993 door Provinciale Staten is vastgesteld. Dit was één van de bouwstenen voor het "Ontwerp-ontwikkelingsplan Oldambt" van november 1993 waarin de contouren voor de functie natuur binnen de Blauwe Stad zijn vastgesteld.

Nota "Toeristisch Groningen op weg naar 2000" van 1994

In deze nota is het provinciale beleid geformuleerd op het terrein van toerisme en recreatie. Deze nota vormt het kader voor de eventuele recreatieve-ontwikkelingen van de Blauwe Stad tot 2000.

Nota Bouwen en Wonen (streekplanuitwerking)

Om bij de tijd te blijven en om slagvaardig te kunnen inspelen op gewijzigde woningmarkt-omstandigheden zal in mei 1997 een geactualiseerde nota "Bouwen en Wonen" (streekplanuitwerking) door Gedeputeerde Staten van Groningen worden vastgesteld.

Het in deze nota geformuleerde beleid zal betrokken worden bij de streekplanuitwerking "Blauwe Stad".

Streekplan, Milieubeleidsplan en Waterhuishoudingsplan 1994

Verder zal bij het op te stellen MER rekening worden gehouden met het geformuleerde beleid in:

streekplan 1994 m.n.:

- * bos (streekplanuitwerking "Bosaanleg op landbouwgronden in de provincie Groningen (september 1996)
- * duurzaam bouwen
- * landbouw

- * natuur
- * recreatie
- * bedrijfsterreinen

Milieubeleidsplan 1994:

Het Schiereiland van Winschoten valt onder de door de provincie Groningen aangeduide milieubeschermingsgebieden - categorie 2. Onder categorie 2 vallen gebieden waar zich een stapeling van beschermingsaspecten (waardevolle bodem, natuur en landschap en/of milieuaspekten (zoals verzuring, vermesting en verdroging) voordoet. Deze gebieden zijn niet aangewezen in de provinciale milieu-verordening.

Waterhuishoudingsplan 1994:

De functietoekenningen van het waterhuishoudingsplan 1994 zullen in de varianten worden meegenomen.

Het gaat hierbij met name om die onderdelen van het beleid welke randvoorwaarden stellen aan de realisering van de voorgenomen activiteit.

In het MER zal worden aangegeven met welke uitgangspunten van het rijks- en provinciaal beleid rekening is gehouden en op welke wijze de daaruit voortvloeiende keuzes tot stand zijn gekomen.

5. MILIEU-EFFECTEN

De milieu-effecten, welke naar verwachting zullen optreden bij de uitvoering van de voorgenomen activiteit, zullen in het kort in het MER worden beschreven. Ook wordt de verwachte milieusituatie in het jaar 2010 beschreven, ingeval niet tot uitvoering van de voorgenomen grootschalige functieverandering wordt overgegaan oftewel de autonome ontwikkeling (de zgn. nulalternatief). Daarnaast zal, om de gevolgen van het milieu goed te kunnen waarderen, een beschrijving van de bestaande situatie van het milieu worden opgenomen.

In het MER zal het studiegebied per milieu-aspect worden afgebakend en beschreven.

Door toetsing aan de beleidsdoelstellingen zullen de milieu-effecten worden beoordeeld. De vraag of een effect bijdraagt aan de realisering van de beleidsdoelstelling, of dat een effect deze realisering juist belemmert, is bij de beoordeling van de milieu-effecten in zowel positieve als negatieve zin cruciaal.

Ook zullen milieukwaliteitseisen zoals de normen voor geluidsoverlast op basis van de Wet geluidhinder bij de beoordeling worden betrokken.

Voor die aspecten, waarvoor geen kwantitatieve milieukwaliteitseisen zijn geformuleerd, gelden meer kwalitatieve uitgangspunten en streefbeelden, zoals zeldzaamheid, diversiteit en vervangbaarheid. In het MER zal worden aangegeven van welke criteria wordt uitgegaan bij de beoordeling van de effecten.

Naast milieucriteria zijn ook economische en financiële criteria van belang bij de uiteindelijke afweging in streekplanuitwerkingsverband.

In de studie naar de milieu-effecten van grootschalige functieveranderingen zijn de volgende aspecten het meest relevant:

- vegetatie en fauna (ecosystemen)
- bodem en water (kwaliteit/kwantiteit)
- landschap (kultuurhistorie/archeologie, aardkundige waarden, visueel-ruimtelijke opbouw en functioneel-ruimtelijke opbouw)
- woon- en leefmilieu (geluid, recreatie)
- landbouw - effecten voor agrariërs (integraal) Wildschade, areaalverlies

Vegetatie en fauna

Uitvoering van de verbeteringsalternatieven kan leiden tot een verscheidenheid aan effecten op vegetatie en fauna, een vergroting van de barrièrewerking en de effecten op de vegetatie en fauna tengevolge van verandering in de abiotische omstandigheden, zoals hydrologie, bodemgesteldheid e.d. en verstoring door geluid, licht en luchtverontreiniging. Een inventarisatie van de waardevolle natuurgebieden in het "Blauwe Stad"-gebied zal

plaatsvinden, waarbij met name aandacht zal worden besteed aan de ecologische hoofdstructuur. Bij deze inventarisatie zal niet alleen aandacht besteed worden aan de grotere eenheden die deel uitmaken van de EHS, maar ook aan de kleinere natuur- en landschapselementen. Verder zullen de actuele natuur- en landschapswaarden in het zgn. "witte gebied" (het gebied buiten de EHS; b.v. landbouwgronden) en het effect van de varianten op die waarden in kaart worden gebracht.

Bodem en water

Grootschalige functieverandering kan leiden tot verandering van het bodemprofiel (door afgraven/ophogen). Ook kunnen effecten optreden voor grond- en oppervlaktewater door peilveranderingen en verandering van stromingsrichtingen als gevolg van het onder water zetten van de laagste delen. Bijzondere aandacht zal worden besteed aan de kwetsbare gebieden binnen het plangebied.

Landschap

Aan de orde komen waar aardkundige (de stuwwallen), archeologisch en cultuurhistorisch waardevolle elementen zich bevinden, welke kunnen worden aangetast. Ook wordt nagegaan in hoeverre de visueel-ruimtelijke opbouw en samenhang van het landschap kan worden verstoord. De invloed van de geplande grootschalige functieverandering op de gebruiksfuncties van het betreffende gebied (onder andere wonen, bedrijvigheid, landbouw, natuur, recreatie en vrkeer) zullen worden beschreven.

Woon- en leefmilieu (leefbaarheid)

Onderzocht zal worden in welke mate de geplande grootschalige functieverandering invloed heeft op het woon- en leefmilieu. O.a. komt hierbij aan de orde de geluidhinder, recreatie.

5.1 Alternatieven

Zoals reeds vermeld, is het doel van de voorgenomen activiteit te komen tot het tegen gaan van afnemende leefbaarheid en te komen tot ombuiging in positieve richting (revitalisering). In het kader van de MER-studie zullen de milieu-effecten van de voorgenomen activiteit en van de volgende (wettelijk verplichte) alternatieven worden beschreven:

Voorgenomen activiteit: grootschalige functieverandering

Een drastische grootschalige functieverandering van de omgeving Ten noorden van Winschoten. Het betreft hier een ruimtelijke reservering en daarom zal er nog geen gedetailleerde uitwerking plaatsvinden.

Nulalternatief

Bij dit zogenaamde nulalternatief wordt de verwachte situatie tot het jaar 2010 beschreven, wanneer niet tot grootschalige functieverandering zal worden overgegaan;

in feite realisering van de autonome ontwikkeling op basis van bestaand beleid. Uitgangspunt bij dit alternatief is, dat plannen en projecten, waarover reeds een besluit (randvoorwaarden stellend!) is genomen, zullen worden gerealiseerd.

Het nulalternatief wordt met name gebruikt als referentiekader.

Meest milieuvriendelijke alternatief

Het meest milieuvriendelijke alternatief wordt opgebouwd uit onderdelen van de voorgenomen activiteit en de in beschouwing genomen alternatieven c.q. uitvoeringsvarianten. Nadat de milieugevolgen van de alternatieven zijn beschreven, zal worden aangegeven welke (combinaties van) maatregelen mogelijk zijn om de nadelige milieugevolgen zoveel mogelijk te voorkomen, te beperken of te compenseren.

6. VERVOLGPCEDURE EN SAMENHANG MET DE STREEKPLANUITWERKING

Zoals reeds in de inleiding onder punt 1.2 wordt aangegeven zal, omdat de activiteiten niet los van elkaar kunnen worden gezien, er een integraal MER worden opgesteld in samenwerking met betrokken gemeenten. De streekplanuitwerking is het m.e.r.-plichtige besluit (het eerste ruimtelijk plan dat in de aanleg/bouw voorziet).

Voor de te volgen m.e.r.-procedure is de provincie zowel initiatiefnemer als bevoegd gezag.

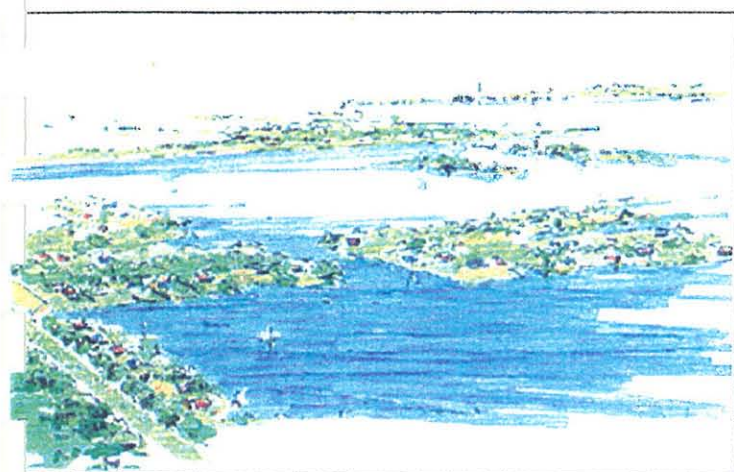
In de bijlage is een schema opgenomen waarin zowel de streekplanuitwerkingprocedure, als de procedure voor de milieu-effectrapportage is weergegeven. De procedures worden onderling op elkaar afgestemd.

De publicatie van de startnotitie is het begin van de m.e.r.-procedure. Deze startnotitie ligt o.m. in de gemeenten waarop de streekplanuitwerking van toepassing is ter visie liggen. Gedurende de tervisielegging is het mogelijk zowel mondeling als schriftelijk te reageren naar aanleiding van het gestelde in de startnotitie. In het kader van deze procedure worden insprekers de gelegenheid gegeven onderwerpen aan te dragen, die in het MER behandeld zouden moeten worden. Schriftelijke reacties moeten betrekking hebben op de onderwerpen die in het op te stellen MER aan de orde komen. Zij kunnen worden gericht aan:

**Provincie Groningen
Dienst Ruimte en Milieu
Postbus 630
9700 AP Groningen**

Een landelijke Commissie van onafhankelijke deskundigen, de Commissie voor milieu-effectrapportage, zal binnen twee maanden na de publicatie van deze startnotitie een advies over de op te stellen richtlijnen voor de inhoud van het MER geven aan de provincie. Uiterlijk binnen (drie maanden met mogelijkheid te verlengen met twee maanden) vijf maanden na de publicatie van deze startnotitie stelt Gedeputeerde Staten de richtlijnen voor het MER vast. In deze richtlijnen worden aangegeven welke onderzoeksaspecten in het op te stellen MER moeten worden beschreven. Vervolgens wordt het MER opgesteld waarbij rekening wordt gehouden met deze richtlijnen.

Als het MER door Gedeputeerde Staten is vastgesteld dan wordt deze door de provincie bekendgemaakt en tezamen met de ontwerp-streekplanuitwerking ter inzage gelegd. De Commissie voor de milieu-effectrapportage toetst het MER aan de provinciale richtlijnen en brengt advies uit aan de provincie.

Scheemda

Midwolda

Oostwold

Finsterwolde

Beerta

Winschoten

- bijzondere bebouwing
- bos op landbouwgrond
- bos / natuur
- water

De Blaue Stad

